

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 98

van **SOFIE JOOSEN**

datum: 9 januari 2024

aan **JAN JAMBON**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

Handelsrelaties met India - Stand van zaken

India is gekend als de grootste democratie ter wereld en de EU is voor India de derde grootste handelspartner, na de Verenigde Staten en China. Met een snel groeiende economie en bevolking is India een uiterst interessante handelspartner, niet alleen voor de EU maar ook voor Vlaanderen.

Eerder zei de minister al dat de Vlaamse regering de heropstart van onderhandelingen met India om tot ambitieuze en evenwichtige handels- en investeringsakkoorden te komen, steunt. Er is dan ook zeker en vast potentieel voor Vlaamse exporteurs, denken we maar aan de uitvoer van edelstenen, farmaceutische en chemische producten, de kunststof-, voeding- en dranksector, voertuigen, de toegang tot openbare aanbestedingen enzovoort.

De uitvoer vanuit Vlaanderen naar India bedroeg in 2021 1,5 procent van de Vlaamse totaalexport. De invoer vanuit India bedroeg eveneens 1,5 procent. Er is zeker nog handelspotentieel met het land aangezien het gigantische marktpotentieel van 1,3 miljard inwoners en de nog bestaande handelsbelemmeringen.

Toch snijdt het mes ook hier aan twee kanten. Voor bepaalde landbouwproducten bestaat het gevaar dat India te veel zou uitvoeren naar de EU en dat zou nadelig kunnen zijn voor onze landbouwers. Daarnaast zijn er nog enkele heikele thema's waarvoor we oog moeten hebben. Denken we bijvoorbeeld aan de mensenrechten, de positie van vrouwen, maar ook godsdienstvrijheid en het beperken van de mogelijkheden voor Indiase maatschappelijke organisaties om financiering vanuit het buitenland te ontvangen.

In het verleden waren er al pogingen om handelsakkoorden aan te gaan tussen de EU en India. Met de huidige instabiliteit in Oekraïne en Gaza en de nood aan een diversificatie van de Europese bevoorradingsketens in het achterhoofd heb ik dan ook volgende vragen.

1. Zijn er sinds de EU-India-top van 8 mei 2021 nieuwe stappen gezet om tot handels- en investeringsakkoorden te komen? Zo ja, binnen welke sectoren bevinden deze akkoorden zich? Zo niet, waar situeren zich de barrières nog?
2. Zijn de bilaterale werkgroepen die tijdens de top werden opgericht nog actief? Wat zijn daar de resultaten van?
3. Flanders Investment & Trade (FIT) is op drie locaties in India vertegenwoordigd. Ziet men evoluties mogelijk naar een betere (handels)relatie tussen de EU/Vlaanderen en India? Zo ja, welke?

4. Zijn er nog vorderingen op het vlak van de bescherming van geografische aanduidingen? Een gunstige regeling zou daar kunnen leiden tot een verhoogd exportpotentieel.
5. Hoeveel bedroeg het aandeel van de uitvoer naar India en de invoer vanuit India procentueel voor respectievelijk de Vlaamse totaalexport en totaalimport voor de jaren 2022 en 2023?

JAN JAMBON

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

ANTWOORD

op vraag nr. 98 van 9 januari 2024

van **SOFIE JOOSEN**

1. In juni 2022 werden de onderhandelingen met India opnieuw opgestart met het oog op een vrijhandelsakkoord (FTA), investeringsbeschermingsakkoord (IPA) en een geografische aanduidingen-akkoord (GI-akkoord).

Sinds juli 2023 loopt er een strategische denkoefening over een mogelijk herkalibreren van deze onderhandelingen. India blijkt immers een zeer moeilijke onderhandelingspartner te zijn, met als belangrijkste struikelblokken de hoofdstukken rond staatsbedrijven, subsidies, goede regelgevende praktijken, technische handelsbelemmeringen, sanitaire en fytosanitaire maatregelen, digitale handel, handel en duurzame ontwikkeling, markttoegang en overheidsopdrachten. Vooral rond handel en duurzame ontwikkeling geeft India het meeste tegengas. Er zijn ook nog heel wat handelsbelemmeringen inzake markttoegang weg te werken. Die zijn essentieel om uiteindelijk lagere tarieven te laten renderen. Ook inzake investeringsbescherming is het water tussen de EU en India zeer diep.

Bijgevolg is duidelijk geworden dat een potentieel akkoord minder ambitieus zal zijn dan de maximalistische benadering die de EU gewoonlijk nastreeft. Tezelfdertijd worden deze onderhandelingen met India beschouwd als "too big to fail".

Eind oktober 2023 werd een zesde onderhandelingsronde georganiseerd om te starten met het identificeren van de rode lijnen aan beide zijden. Doordat deze zitting omgevormd werd tot een ingeperkte virtuele sessie werd de verhoopte vooruitgang echter niet bereikt.

Wellicht zal een volgende, zevende, onderhandelingsronde doorgaan in februari 2024.

2. Wat de twee bilaterale werkgroepen betreft, kan ik meedelen dat deze in de voorbije twee jaar niet zijn samengekomen. Beide partijen (EU en India) hebben immers besloten om hun capaciteit volledig in te zetten op de vrijhandelsonderhandelingen. Desalniettemin heeft de EU samen met India wel een TTC opgericht, hetgeen een forum biedt om diezelfde kwesties te bespreken. Hoewel het formaat verschillend is, wordt de inhoud dus wel degelijk gedekt.
3. India is momenteel de vijfde grootste economie ter wereld, en met de huidige jaarlijkse groei cijfers van 6,5-7% zal India wellicht de derde grootste economie ter wereld worden tegen 2030.

De schaalgrootte van India is gigantisch op allerlei vlakken (geografisch, demografisch, economisch, enz.) en verder is het land zeer divers op onder andere het gebied van taal en cultuur, alsook op sociaaleconomisch vlak.

Gezien de schaal en diversiteit van het land is Flanders Investment & Trade (FIT) met drie kantoren actief op de Indische markt. Elk van deze kantoren, gevestigd in respectievelijk New Delhi, Mumbai en Bangalore, is verantwoordelijk voor een specifieke geografische jurisdictie.

Vele factoren spelen een rol in het huidige economische succesverhaal dat India is. Een belangrijk en vermeldenswaardig element dat dit succes verklaart, is de politieke stabiliteit die momenteel bestaat op centraal overheidsniveau. In mei 2024 worden er verkiezingen gehouden in India, en naar alle verwachting zal de Bharatiya Janata-partij (BJP) van premier Narendra Modi ook na deze verkiezingen aan de macht blijven. Een van de pijlers in het economische beleid van premier Modi is het 'Make In India' programma, dat onder andere lokale productie en assemblage promoot. FIT ziet opportuniteiten in dit programma, specifiek voor Vlaamse exporteurs van technologie en machines allerhande. India is immers ambitieus in het opschalen, uitbreiden en moderniseren van zijn lokale productiecapaciteit, en is in dat kader vragende partij naar machines en technologie. Dit maakt dat de invoerrechten op dit soort producten laag is, in tegenstelling tot afgewerkte producten en consumptiegoederen, die door de band genomen hogere invoertarieven kennen. Zo worden op voedingsproducten vaak invoerrechten van 30-50% geheven. In het kader van prijszetting biedt dit uiteraard bepaalde uitdagingen voor onze exporteurs, maar gezien de schaal van India en de groeiende middenklasse, voornamelijk in de grote steden, zijn er ook in dit segment opportuniteiten.

Zoals reeds aangehaald hebben de EU en India in 2022 de onderhandelingen rond een Free Trade Agreement heropgestart, nadat deze in 2013 gepauzeerd werden. Sindsdien wordt er stelselmatig progressie geboekt, maar een definitief akkoord is nog niet in zicht. India verkiest een gedeeltelijk FTA, terwijl de EU eerder voor een allesomvattend akkoord wil gaan. Door de "Make in India" politiek is India protectionistisch, onder meer op het vlak van landbouwproducten. Andere elementen die als handelsbarrières gepercipieerd worden zijn de lokale Indische standaarden die vaak worden opgelegd door het *Bureau of Indian Standards* (handelsbarrière voor Europese exporteurs), en het *EU Carbon Border Adjustment Mechanism* (CBAM), iets dat door India als Europese handelsbarrière wordt gepercipieerd.

Ondanks deze uitdagingen, is India een land dat veel opportuniteiten biedt, waar FIT sterk op inspeelt. Naast machines en aanverwante productietechnologieën zijn er veel mogelijkheden op het vlak van klimaattechnologie, hernieuwbare energie, logistiek en havenontwikkeling, life sciences en biotechnologie, chemie, digitale technologie en startups, allen ecosystemen waar Vlaanderen sterke troeven in heeft. Het actieprogramma van FIT in India voor 2024 is dan ook grotendeels opgebouwd rond deze ecosystemen, waarbij tevens vaak nauw wordt samengewerkt met andere relevante Vlaamse stakeholders. Enkele voorbeelden zijn een deelname aan BioAsia in Hyderabad (lifesciences, ism FlandersBio), een roadshow rond de chemische industrie in Mumbai (chemie, ism Essenscia Vlaanderen en Port of Antwerp-Bruges) en een handelsmissie rond klimaattechnologie naar New Delhi en Mumbai/Pune (klimaattechnologie, in samenwerking met VITO).

Vlaanderen heeft een zeer goed imago in India, onder andere in deze sectoren en ook historisch in de diamantsector. Om dat imago verder te versterken, zijn high-level bezoeken noodzakelijk. De bevestiging van de Belgian Economic Mission (BEM) naar India in 2025 is in die optiek een belangrijk element in de bestendiging en verdieping van onze handelsrelaties met deze belangrijke groeimarkt.

4. Wat betreft de onderhandelingen inzake een akkoord voor geografische aanduidingen (GI-akkoord) was er in december 2023 een vijfde (virtuele) onderhandelingsronde, na een pauze sinds juli 2023 omdat er langs beide kanten een verandering was van hoofdonderhandelaar. Dit bleek eerder een *re-connection* ronde te zijn. Momenteel zitten de onderhandelingen voor een GI-akkoord vast omdat India bepaalde interne wetgeving aan het wijzigen is die van cruciaal belang is voor het bereiken van een GI-akkoord. Hierdoor is er momenteel geen zicht op verdere progressie.

Wat betreft het exportpotentieel heeft België bijna geen geografische aanduidingen en diegene die we hebben, zijn voor niche producten zoals hoppescheuten, potjesvlees en Vlaamse laurier, waar in India geen markt voor is.

Het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM) stelt verder dat er weinig export plaatsvindt van Vlaamse producten met geografische aanduiding.

5. In 2022 beliep de Vlaamse jaaruitvoer naar India 6,65 miljard euro. Dat was 13,19% hoger dan in 2021. In de ranglijst van exportmarkten voor Vlaanderen leverde dat uitvoerbedrag India de veertiende plaats op, met een aandeel van 1,38% in de totale Vlaamse jaaruitvoer.

In 2023 (de periode van januari tot en met oktober) exporteerde Vlaanderen voor 3,95 miljard euro naar India. Dat was 28,77% minder dan in 2022 tot en met oktober. Tussentijds kwam India daarmee terecht op de dertiende plaats in de ranglijst van exportmarkten, met een aandeel van 1,09% in de Vlaamse jaaruitvoer tot en met oktober van 2023.

In 2022 beliep de Vlaamse totaalimport uit India 7,85 miljard euro, een invoerbedrag dat 34,50% hoger lag dan in 2021. Als leverancier voor Vlaanderen haalde India daarmee een dertiende plaats en tekende voor 1,60% van de Vlaamse wereldwijde totaalimport.

In 2023 (de periode van januari tot en met oktober) importeerde Vlaanderen voor 5,31 miljard euro. Dat was 22,23% minder dan in 2022 tot en met oktober. Tussentijds kwam India daarmee terecht op de veertiende plaats in de ranglijst van leverancierslanden, met een aandeel van 1,48% in de Vlaamse jaarimport tot en met oktober van 2023.